

correcte manier kan controleren.

Au sein de la Commission des jeux de hasard, il existe une cellule composée de policiers à compétence générale et de fonctionnaires chargés de missions administratives qui, outre leur mission administrative, ont reçu la qualité d'officier de police judiciaire à compétence limitée aux jeux de hasard. Ces policiers dressent un procès-verbal de constatation qui vaut jusqu'à preuve du contraire.

Ce procès-verbal est remis au parquet. Sur cette base, la Commission place l'opérateur illégal sur la liste noire. Les moyens sont réduits au plan du personnel et au plan technique, surtout informatique, car un rapportage du secteur est nécessaire pour obtenir une meilleure perception du phénomène du jeu de hasard en ligne.

Le renforcement du personnel, notamment avec une formation informatique et technique, est indispensable, ne fût-ce que pour faire face aux derniers *hackings* provenant de Chine, d'Irak ou de Corée du Nord. La publication des arrêtés royaux relatifs au jeu sur internet est prévue cette année.

De vijfde vraag was of betreffende de sensibilisering inzake kansspelen en de attractiviteit van online kansspelen een informatiecampagne zou kunnen worden uitgewerkt indien de nodige budgetten zijn vrijgemaakt. De Kansspelcommissie heeft in haar beleidsverklaring op 15 januari aangeduid dat ze meer werk wil maken van de samenwerking met de Gewesten en de lokale overheden. Een eerste aanzet is alvast de studiedag die wordt georganiseerd op 27 mei die slaat op alle gokactoren en die gericht is op de lokale overheden. Meer informatie over deze studiedag is terug te vinden op de website van de Kansspelcommissie. Alle gemeenten zouden hiervan bericht moeten hebben ontvangen.

In de beleidsintenties van de Kansspelcommissie geformuleerd naar aanleiding van het vijftienjarig bestaan van de Kansspelcommissie werd melding gemaakt van een structureel overleg met de Gewesten teneinde de belastingproblematiek in de juiste context te plaatsen. Het zal een uitdaging zijn om de belastingproblematiek in te schalen in een meer integraal kansspelbeleid. Indien ze de nodige middelen ter beschikking krijgt zal de KSC ook hier verder werk van kunnen maken.

Ontwerpen van koninklijke besluiten zullen spoedig worden gepubliceerd zodat er meer werk

gemaakt wordt van inperking op de online gokmarkt. Als de Kansspelcommissie haar jaarlijkse middelen kan gebruiken zal ik ook vragen om initiatieven te nemen om het online gokken in te perken. Dit kan gepaard gaan met een rationalisering van de kansspelinrichtingen in de reële wereld waardoor nog voldoende kanalisering gebeurt daar naartoe.

24.04 **Peter Dedecker** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u. Ik zou bijna gaan betreuren dat snelle geen Olympische discipline is. Anders hadden we hier gegarandeerd iemand met een medaille. Ik kijk dan ook uit naar de schriftelijke versie van uw antwoord die ik zeker met veel aandacht zal bekijken.

Een opmerking wil ik wel maken. U zegt dat de controle op dit moment behoorlijk beperkt is. Er wordt nagegaan of er illegale activiteiten zijn die dan op een zwarte lijst terecht komen. Die zwarte lijst is natuurlijk zeer makkelijk te omzeilen. Mijn vraag ging echter specifiek over het toezicht op diegenen die een vergunning gekregen hebben.

Ik haal er graag een citaat bij van Peter Naessens van de Kansspelcommissie. Hij zegt dat de regels al soepeler zijn voor gokwebsites – wat klopt – en dat controles zo goed als onbestaande zijn. Ik citeer: “Nadat ze hun vergunning hebben gekregen hebben we nog geen enkele operator gecontroleerd”. Dat is toch wel iets wat we volgens mij niet kunnen toestaan.

Ik meen dat we dat effectief deftig moeten herbekijken en dat we ervoor moeten zorgen dat de commissie haar werk kan doen of dat we de taak van de commissie ter zake alleszins moeten gaan bekijken. Ik kijk ook uit naar mogelijke initiatieven qua ontradingcampagnes voor het gokken en naar uw aangekondigde koninklijke besluiten.

24.05 **Philippe Goffin** (MR): Merci, monsieur le ministre, pour votre réponse longue et rapide.

Je prendrais le temps de la lire.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

25 **Samengevoegde vragen van**
- de heer **Peter Vanvelthoven** aan de minister van Justitie over "de uitspraken van het Grondwettelijk Hof inzake het begrip 'ernstige fiscale fraude'" (nr. 3549)
- mevrouw **Sophie De Wit** aan de minister van Justitie over "het begrip 'ernstige fiscale

fraude" (nr. 3566)

25 Questions jointes de

- **M. Peter Vanvelthoven au ministre de la Justice sur "la décision de la Cour constitutionnelle concernant la notion de 'fraude fiscale grave'" (n° 3549)**

- **Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la notion de 'fraude fiscale grave'" (n° 3566)**

25.01 Peter Vanvelthoven (sp.a): Mijnheer de minister, ik verneem graag uw mening over het begrip "ernstige fiscale fraude".

Zoals u weet, is dat begrip onder de vorige regering, waarvan u ook deel uitmaakte, ingevoerd in de fiscale wetboeken. Die invoering betekende ook dat daaraan een strafverzwaring werd gekoppeld.

Het begrip ernstige fiscale fraude werd ook ingeschreven in de preventieve witwaswetgeving. Dat betekent dat de zogenaamde meldingsplichtigen bij vermoeden van ernstige fiscale fraude dit aan de CFI moeten melden en dat de CFI na onderzoek eventueel een doormelding doet aan het parket.

Met die begripsomschrijving en strafverzwaring heeft de vorige regering een belangrijke aanbeveling van de parlementaire onderzoekscommissie naar de grote fiscale fraudedossiers uitgevoerd.

Nu werden er tegen beide wetswijzigingen beroepen tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. Kort samengevat komt het argument van de indieners van de verzoekschriften erop neer dat de notie ernstige fiscale fraude niet duidelijk genoeg was.

De huidige regering heeft in het regeerakkoord geanticipeerd op de nog te volgen uitspraak van het Hof door in het regeerakkoord te stellen dat het toepassingsgebied van het begrip ernstige fiscale fraude in de witwaswet wordt verduidelijkt.

Recent heeft het Grondwettelijk Hof de beroepen tot nietigverklaring verworpen met twee arresten van 5 februari 2015 en 26 maart 2015. Het Hof spreekt zich ten gronde uit en stelt onder meer dat de bestreden bepalingen het de pleger van fiscale fraude mogelijk maken op voldoende wijze te weten wat het strafrechtelijk gevolg van zijn gedrag zal zijn.

Recent heb ik nog een interview gelezen met Jean-Claude Delepiere, voorzitter van de Cel voor Financiële Informatieverwerking - CFI - die met

enige trots zei dat de antiwitwascel in 2014 84 dossiers van ernstige fiscale fraude heeft doorgemeld aan de parketten, goed voor een bedrag van 345 miljoen euro. In vergelijking met het jaar 2013 gaat het om een stijging met meer dan 50 %.

Mijnheer de minister, ik verneem graag of u het eens bent met de stelling dat het, gezien de uitspraak van het Hof, op dit ogenblik niet nodig is het begrip ernstige fiscale fraude te wijzigen of te verduidelijken. Het Hof zei duidelijk dat het begrip zelf duidelijk genoeg was.

25.02 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, het begrip ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd – wij hebben er in de plenaire vergadering een heel debat over gevoerd – werd ingevoerd in 2013, zowel in het Strafwetboek, de fiscale wetboeken, het Wetboek van Vennootschappen als in de preventieve witwaswetgeving. Het begrip verving de vroegere terminologie ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij bijzonder ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend. Het is dus een kort begrip geworden, dat een heel lang en gedetailleerd begrip heeft vervangen.

De sector heeft onmiddellijk kritiek geuit en gezegd dat het nieuwe begrip vaag is. Daarom werden er ook verzoeken tot vernietiging van de nieuwe notie ingediend bij het Grondwettelijk Hof. Een eerste beroep werd ingesteld met het oog op de nietigverklaring van het delict ernstige fiscale fraude in de fiscale wetboeken. Daarna volgde nog een beroep door de Orde van Vlaamse Balies en Febelfin tegen het begrip in de antiwitwaswetgeving en in de repressieve witwaswetgeving.

In het regeerakkoord wordt er melding van gemaakt dat het begrip ernstige fiscale fraude in de witwaswet zou worden verduidelijkt. Ondertussen heeft het Grondwettelijk Hof reeds een uitspraak gedaan over de twee beroepen die tegen de notie werden ingediend. Het Grondwettelijk Hof erkende – dit vind ik wel belangrijk – dat het woord "ernstige" een element van onvoorzienbaarheid invoert in het strafrecht. Wij weten dat in het strafrecht alles heel duidelijk en helder moet zijn. Het hof oordeelde wel dat het niet om een ongrondwettigheid gaat, omdat het over een strafverzwaring gaat. Mocht het gewoon een strafbaarstelling betreffen, dan zou het natuurlijk een ander verhaal geweest zijn. De rechters zullen nu dus de strafmaat bepalen in verhouding tot de ernst van het misdrijf.

In het tweede en recentste arrest stelde het hof dat de wetgever de begrippen die worden gebruikt in de fiscale wetten en in de preventieve witwaswetgeving, in overeenstemming heeft willen brengen. Dat was de idee, terwijl een rechter een beoordelingsmarge heeft bij het bepalen van de strafmaat. Dat wil dus zeggen dat de rechter het kan beoordelen, maar van alle meldingsplichtigen - dat zijn er duizenden - wordt verwacht dat zij aan de hand van financiële transacties zelf uitmaken of het gaat over gewone of ernstige fiscale fraude. Dat zijn geen rechters, maar zij moeten wel die meldingen doen en de toets maken. Dat is een zeer moeilijke beoordeling.

Wat gebeurt er dan? Uit onzekerheid zien zij zich genoopt om zo veel mogelijk te melden om uiteindelijk hun aansprakelijkheid nadien te kunnen beperken. In eerste instantie mag de CFI, maar later dus het parket, zich daardoor aan bijkomende dossiers verwachten. In de commissie voor de Financiën vond op 13 maart jongstleden een hoorzitting plaats. Een journalist heeft toen daarover gezegd dat ongeveer 56 % van de witwasdossiers die de CFI aan het parket overhandigt, geseponeerd wordt.

Dat is behoorlijk veel en zou de verkeerde indruk kunnen wekken, mijnheer de minister, dat men het niet ernstig neemt en daarom seponereert. Eigenlijk gebeurt de seponering, omdat er uit voorzichtigheid te vaak melding wordt gedaan, omdat degenen die meldingsplichtig zijn, niet aansprakelijk willen worden gesteld en omdat het een heel vaag begrip is om te beoordelen.

Binnenkort komt er nog een rapport van de GAFI, maar in afwachting daarvan had ik graag al een aantal vragen aan u gesteld.

Welk beleid voeren de parketten bij het al dan niet seponeren van witwasdossiers? Is het wenselijk dat er nog meer dossiers worden opgemaakt door de CFI en doorgegeven aan de parketten, gelet op het aantal seponeringen?

Kunt u bevestigen dat het parket inderdaad 56 % van de dossiers die het van de CFI krijgt, seponereert? Dient het beleid volgens u gericht te zijn op veel meldingen, of misschien anders, juist op kwalitatieve meldingen, die effectief worden vervolgd?

25.03 Minister **Koen Geens**: Mijnheer Vanvelthoven, mevrouw De Wit, zowel de Raad van State als het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat het begrip ernstige fiscale fraude

in de witwaswet voldoende duidelijk is. Uit hun arresten volgt dat het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel niet wordt geschonden en een wetswijziging strikt juridisch niet noodzakelijk is.

In de parlementaire voorbereiding van de programmawet van 27 april 2007, die het vroegere fraudebegrip invoerde, werd het begrip ernstig reeds omschreven als de aanmaak en/of het gebruik van valse stukken alsook het omvangrijke bedrag van de verrichting en het abnormaal karakter van dit bedrag gelet op de activiteiten en het eigen vermogen van de cliënt. Hiermee gaf de wetgever duidelijke en objectieve criteria aan de rechter om de ernst te beoordelen. Ook niet-georganiseerde fiscale fraude kan dus ernstig zijn.

Daarenboven stelt het Grondwettelijk Hof in het arrest van 5 januari 2015 dat, ondanks een ruime beoordelingsbevoegdheid, de wet aan de rechter geen autonome bevoegdheid inzake strafbaarstelling toekent, die inbreuk zou maken op de bevoegdheden van de wetgever. De wetgever kan dus zonder het wettigheidsbeginsel te schenden de rechter ermee belasten de graad van ernst te beoordelen vanaf welke strafbare gedraging er aanleiding is tot strafverzwaring.

In het recent arrest van 26 maart 2015 heeft het hof daarenboven geoordeeld dat elke fiscale fraude en bij uitbreiding elk strafbaar gesteld gedrag een zekere graad van ernst vertoont. Dat neemt niet weg, oordeelt het hof, dat strafbaar gedrag bepaalde gradaties kan vertonen waarvoor de wetgever in evenredige straffen mag voorzien. Ook het onderscheid in strafmaat tussen de niet nader omschreven fiscale fraude, die onder meer in artikel 449 1 lid 2b strafbaar wordt gesteld, en de ernstige fiscale fraude, georganiseerd of niet, die zwaarder wordt bestraft in het tweede lid, moet worden onderkend.

Ten tweede, betreffende het vervolgingsbeleid van de parketten aangaande witwassen, het is juist dat er voor het nationale niveau nog geen algemene richtlijn van strafrechtelijk beleid bestaat inzake witwassen. De richtlijn is wel in voorbereiding en zal erop gericht zijn duidelijke prioriteiten te bepalen voor de strafvervolging. Daarbij zal rekening worden gehouden met de beperkte middelen en capaciteiten van de parketten, hoven en rechtbanken.

Het gebrek aan de algemeen geldende richtlijn betekent uiteraard niet dat de onderscheiden procureurs des Konings en procureurs-generaal geen strafrechtelijk beleid zouden voeren inzake witwassen, wel integendeel. De procureur-

generaal van Brussel heeft mij een omstandig overzicht gegeven van de beleidspraktijken in de verschillende ressorten, waarbij moet worden vastgesteld dat de gebruikte werkmethoden en criteria om tot verdere opsporing en vervolging te beslissen, tussen de verschillende ressorten niet fundamenteel verschillen.

U zult begrijpen dat het mij binnen het bestek van een mondelinge vraag onmogelijk is om op alle details van het vervolgingsbeleid in de verschillende ressorten in te gaan en dus zal ik mij beperken tot enkele voorzichtige vaststellingen.

Ten eerste, in vrijwel alle ressorten is het strafrechtelijk beleid gebaseerd op criteria die aansluiten bij een realistische vervolgingspraktijk. In sommige ressorten heeft de procureur-generaal zelf reeds een richtlijn uitgevaardigd waarin de aan te wenden criteria expliciet worden opgesomd, al dan niet cumulatief, bijvoorbeeld in Brussel en in Luik. Enkele van die criteria zijn de mogelijkheid om een som witwasgeld effectief in beslag te nemen, de aard van het onderliggende misdrijf, de capaciteit voor onderzoek in gerechtelijke behandeling en de omvang van het bedrag witgewassen geld. Ook de gerechtelijke antecedenten van de verdachte natuurlijke persoon of rechtspersoon worden vaak in aanmerking genomen.

Ten tweede, daarnaast verschilt de vervolgingspraktijk wel naar gelang van de specificiteit van het ressort en de aard van de dossiers die er worden opgestart. Zo zal het parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor de luchthaven van Brussel Nationaal, witwasdossiers pas seponeren wanneer de verdachten bij wie een verdachte geldsom wordt aangetroffen, de legale herkomst kunnen aantonen.

Ten derde, in diverse parketten bestaan goede praktijken. Zo wordt in verschillende ressorten nauw samengewerkt met de FGP voor de schikking van de witwasdossiers, waarbij de aangereikte informatie wordt getoetst aan andere beschikbare politionele informatie. In het parket Leuven wordt met de federale politie zelfs gewerkt aan een effectief en gestructureerd fraudedetectiesysteem.

Ten vierde, specifiek wat de meldingen betreft van verdachte transacties die afkomstig zijn van de CFI, wordt aangegeven dat die in nagenoeg alle ressorten vrijwel steeds worden gevolgd door een verder opsporingsonderzoek. Indien evenwel uit het gevoerde onderzoek blijkt dat er onvoldoende aanwijzingen zijn van een misdrijf of dat er in

België geen beslagen meer mogelijk zijn, zal doorgaans worden geseponerd, onverminderd de melding aan buitenlandse overheden of, in geval van eenvoudige fiscale fraude, de melding aan de fiscus, al dan niet ten gevolge van een una-viaoverleg. Of het wenselijk is dat de CFI nog meer dossiers overlegt aan de parketten, is mijn inziens niet de essentie. De dossiers waarin strafvervolging aan de orde kan zijn en waarin ernstige verdachte geldtransacties worden vastgesteld, moeten evident aan de parketten worden overgezonden, maar het is wenselijk dat vooral wordt ingezet op de kwaliteit van de gemelde dossiers, veeleer dan de kwantiteit om de beperkte beschikbare capaciteit voor de strafrechtelijke afhandeling bij de parketten en de hoven en rechtbanken optimaal te richten op de ernstige witwasdossiers.

Ik beschik over cijfers afkomstig van de statistische analisten van het College van procureurs-generaal voor de jaren 2005 tot en met 2012. Die cijfers fluctueren echter nogal, omdat rekening moet worden gehouden met het aantal dossiers dat nog hangende is en waarin nog geen beslissing tot vervolging dan wel seponering werd genomen. Over al die jaren samen bedraagt het aantal dossiers waarin nog geen beslissing werd genomen, 18,28 %, het aantal dossiers waarin werd vervolgd, 39,43 % en het aantal dossiers waarin werd geseponerd, 41,31 %. De statistische analisten merken in hun analyse op dat het finale effectieve vervolgingspercentage in witwasdossiers richting 50 % evolueert en dus hoger ligt dan het algemene vervolgingsgemiddelde in correctionele zaken.

Zoals ik gezegd heb, dienen de gegevens steeds met de nodige omzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

25.04 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord.

U schaart zich dus achter de bevindingen van zowel de Raad van State als het Grondwettelijk Hof, met name dat het begrip ernstige fiscale fraude inderdaad voldoende duidelijk is. Ik heb begrepen dat u van oordeel bent dat een wetswijziging derhalve niet nodig is.

25.05 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Sommige delen zal ik even herlezen aan een rustiger tempo. Ik heb begrepen dat men inderdaad geen problemen ziet. Dat heeft te maken met het legaliteitsbeginsel en met de

strafbaarstelling op zich inzake het begrip ernstige fiscale fraude.

Men benadrukt wel nog altijd het aspect van onvoorzienbaarheid. U gaf nog een van de criteria, namelijk hoe het bedrag zich verhoudt tot het totaalvermogen van de betrokkene. Iemand die een vermogen heeft van pakweg 1 000 euro, zal met een bedrag van 400 euro sneller ernstige fiscale fraude plegen. Die bedragen liggen immers heel dicht bij elkaar.

Voor iemand met in totaal 100 000 euro is die verhouding dan niet meer ernstig. Ik blijf daarover bezorgd. Ik ben de Raad van State en het Grondwettelijk Hof niet, dus wie ben ik om daarbij nog vragen te hebben, maar ik denk dat het voor de rechters die het moeten beoordelen, niet altijd een eenvoudige zaak zal zijn.

Ik geef u wel volledig gelijk wanneer u zegt dat het gaat over de kwaliteit en niet enkel over de kwantiteit van de meldingen. Daarmee hebben we echter nog altijd niet het probleem van de meldingsplichtigen opgelost, die moeten oordelen wat ernstig is of wat minder ernstig. Misschien komen veel zaken, die geen ernstige fiscale fraude zijn, in onderzoek, terwijl ze toch kostbare middelen van het parket en van de onderzoekers vergen. Dat is mijn bezorgdheid.

Zolang de kwalitatieve meldingen en de ernstige zaken wel kunnen worden behandeld, is er geen enkel probleem. Ik zal uw antwoord er nog even op nalezen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 3771 de Mme Thoron est retirée. La question n° 3793 de M. Kir est reportée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

26 Question de Mme Özlem Özen au ministre de la Justice sur "l'encouragement au recours à la médiation en tant que mode alternatif de règlement des conflits" (n° 3805)

26 Vraag van mevrouw Özlem Özen aan de minister van Justitie over "het aanmoedigen van bemiddeling als alternatieve manier om conflicten te beslechten" (nr. 3805)

26.01 **Özlem Özen** (PS): Monsieur le ministre, votre plan justice encourage le recours aux modes alternatifs de règlement des conflits, notamment à

la médiation.

Vous soulignez que ces méthodes pourraient non seulement désengorger les juridictions mais aussi qu'elles favorisent l'adhésion des parties à la solution. Je pense également que la dualité d'un procès n'est pas la solution qui devrait systématiquement prévaloir, la médiation pouvant être l'alternative adéquate.

D'ailleurs mon groupe l'a toujours prôné, lorsque c'était possible et souhaitable, que le règlement alternatif des conflits soit vraiment privilégié.

Néanmoins, je ne me rallie à son utilisation que pour autant qu'elle soit proposée en tenant compte du fond de chaque affaire, des intérêts en présence et qu'elle ne soit pas justifiée par des raisons purement économiques.

Je ne conçois pas que ce mode alternatif de règlement des conflits devienne le facilitateur de rendre la justice.

Certains litiges requièrent l'intervention d'un juge. Dans ces hypothèses, le caractère alternatif de la médiation prend tout son sens et le citoyen ne doit pas ressentir qu'elle n'est plus une option mais la seule, quand bien même cela soulagerait la justice.

Autrement dit, la médiation d'accord, mais pour autant que lorsque les prétentions des parties nécessitent l'intervention du juge impartial et indépendant, elles ne se sentent pas dirigées vers la médiation.

Elle doit rester l'alternative souhaitée par les parties dans l'intérêt d'une bonne justice. Ce faisant, les citoyens doivent être informés de cette possibilité - et de ses tenants et aboutissants - mais ils ne doivent pas identifier la médiation comme la solution systématiquement préconisée, à des fins de rapidité.

L'information complète diffusée, faudrait-il encore que la médiation soit uniformisée et, en amont, que des moyens financiers permettent son utilisation efficace.

Monsieur le ministre, un budget a-t-il été prévu pour permettre l'utilisation plus fréquente et uniformisée de la médiation? La médiation est-elle accessible à tous les citoyens, quels que soient les moyens financiers dont ils disposent? Quels coûts implique-t-elle? Comment les justiciables seront-ils informés de cette alternative et de ce qu'elle peut leur apporter face aux droits qu'ils